

Handlingsprogram

Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2017-2025

Høringsutkast, 21.06.2016

Nordland fylkeskommune

VISJON: Nordland skal ha kompakte, bærekraftige og innovative byer

1. Generelle strategier og tiltak

De generelle strategiene og tiltakene gjelder for alle temaene i planen.

Strategier:

- Øke kunnskapen om by – og regionsenterutvikling
- Styrke samordning og samarbeid om by- og regionsenterpolitikk i Nordland

Tiltak	Ansvar	Andre
1. Etablere felles møtepunkt for de ti byene i Nordland	NRU	KOMM, reg.stat.
2. Tema på regional plankonferanse 2017	NFK	FM, Husbanken
3. Vurdere og følge opp råd og anbefalinger fra Faglig råd for bypolitikk	KMF	
4. Arrangere konferanse om by- og regionsenterpolitikk for byer av vår størrelse	NRU	
5. Etablere team på tvers av avdelingene i Nordland fylkeskommune	NRU/FL	
6. Sikre at målene i by- og regionsenterpolitikken følges opp i utformingen av andre regionale planer og strategier, jf regional planstrategi	NFK	
7. Vurdere å opprette et byforskningsprogram	NFK	

2. Vekstkraft

Mål 1: Utvikle byene i Nordland som innovasjonssentra

Strategier:

- Utvikle nettverk og møteplasser for gründere og etablerte bedrifter
- Viderutvikle samarbeidsarenaer for næringsliv og utdanning.
- Smart byutvikling skal stimulere til grønn og bærekraftig næringsutvikling.

Tiltak	Ansvar	Andre
1. Utvikle gründersatsing i hver by	NRU, IN	Inkubator, næringshager og kommuner
2. Motivere til etablering av gründernetttverk	NRU, IN	Gründere og kommuner
3. Utvikle Business angels nettverk i byene i Nordland	IN	Finansielle investorer
4. Motivere byene til å ta i bruk metodikk fra EU sine satsing på smarte byer og smart spesialisering. Synliggjøre muligheter for næringsutvikling i det grønne skiftet.	NRU	Kommunene, næringsliv
5. Utvikle attraktive møteplasser for samarbeid mellom næringsliv, offentlig sektor og kunnskapsmiljø.	NRU, KOMM	Kunnskapsmiljø
6. Arbeide sammen med offentlige aktører for å finne fram til hvilke muligheter som ligger i gjeldende regelverk for økte lokale og regionale innkjøp	NRU, NHO, KS og IN	Andre offentlige aktører
7. Teste ut virkemidler som kan bidra til mer næringsrettet utdanning og forskning.	NFK	Næringsliv, Kunnskapsmiljø
8. Revitalisere forum for kompetanse og arbeidsliv på fylkesnivå - få god sammenheng i kompetanse- og arbeidslivspolitikken.	UTD	
9. Bidra til økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidslivet for ei mest mulig framtidsrettet og relevant utdanning,	UTD	NRU, Næringsliv, NAV, Opus, Næringshager og andre
10. Utvikle regionale og lokale partnerskap for kompetanse mellom offentlige og private aktører. Kartlegge behov, mobilisere til kompetanseutvikling og tilrettelegge for at utdanningsaktører leverer opplæring i samsvar med behovet i arbeidslivet	UTD	

Mål 2: Gjøre byene i Nordland attraktive som etableringssted for nye offentlige og private arbeidsplasser

Strategier:

- Utvikle kompetanse som nye bedrifter og foretak vil ha behov for
- Markedsføre byene i Nordland som etableringssteder

Tiltak	Ansvar	Andre
1. Opprette et nettverk som skal jobbe med å øke kompetanse om å tiltrekke nye bedrifter og offentlige aktører til byene, og teste ut måter å synliggjøre byene som lokaliseringsteder.	NRU	eksterne
2. Analysere kompetansefortrinn	NRU	eksterne
3. Analysere kompetansebehov dersom en skal tiltrekke seg visse typer oppgaver/arbeidsplasser	KOMM	NFK (nru) og eksterne
4. Avklare den enkeltes bys ambisjonsnivå for å tiltrekke seg nyetableringer	KOMM	NFK (nru)
5. Kartlegge aktører som vurderer å flytte ut sin virksomhet	NRU	eksterne
6. Lage informasjonspakker som kan brukes for å markedsføre byene	KOMM	NFK (nru)
7. Måltrettet deling av informasjon om byene i Nordland til nasjonale myndigheter og nasjonale/internasjonale aktører	KOMM	NFK (nru)

3. Attraktivitet

Mål 1: Byene i Nordland skal ha kompetanse og forståelse for by- og arealplanlegging som verktøy i byutvikling

Strategier:

- Bygge kunnskap og kompetanse om bærekraftig byplanlegging regionalt og lokalt
- Styrke medvirkning i byplanprosesser lokalt og regionalt gjennom tilgjengeliggjøring av planrelevant informasjon og gode prosesser
- Styrke grunnlaget for en klimavennlig og bærekraftig byutvikling i Nordland gjennom regional arealpolitikk

Tiltak	Ansvar	Andre
1. Etablere nettverk for byplanlegging i Nordland	KMF	
2. Bidra til utvikling av kompetansestrategi for byutvikling (politikeropplæring, workshop, studiereiser o.a.)	NFK	KOMM, NAL
3. Byromseminar Leknes 2017	KMF	Vestvågøy kommune
4. Byromseminar Fauske 2018	KMF	Fauske kommune
5. Byromseminar Svolvær 2019	KMF	Vågan kommune
6. Bidra til at en av byene deltar i internasjonal arkitektkonkurranse i samarbeid med European Norge	NFK	
7. Styrke digital kommunikasjon i byplanleggingen gjennom brukervennlige nettsider (tjenestedesign)	NFK	KOMM
8. Utvikle kart- og statistikk-løsninger som gjøres tilgjengelige for kommunene i byplanleggingen	NFK	FM, Statens kartverk
9. Utvikle mal for handelsanalyse til bruk for kommunene og private tiltakshavere med differensierte krav, avhengig av størrelse og lokal kontekst	KMF	
10. Utarbeide forskningsbasert kartlegging av sentrumsavgrensing i de ti regionsentrene	KMF	
11. Inkludere målene i bypolitikken i rullering av fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer	KMF	
12. Utarbeide gode råd for byplanlegging i Nordland med vekt på god sentrumsutvikling for ulike grupper, særlig barn	KMF	

Mål 2: Økt mangfold og sosial bærekraft

Strategier:

- Styrke samarbeidet mellom sivilsamfunnet, næringslivet, offentlig sektor og forsknings- og undervisningssektoren
- Tilrettelegge for deltakelse og inkludering i byutviklingen

Tiltak	Ansvar	Andre
1. Bidra til at Nord universitet blir mer synlig i sentrum av fylkeshovedstaden	NFK	Bodø komm., Nord universitet
2. Ta i bruk frivillig sektor som ressurs i byutviklingen	NFK	KOMM
3. Styrke bymessige kvaliteter og sosial bærekraft gjennom satsningen på helsefremmende bo- og nærmiljø	KMF	Vestvågøy, Bodø, Narvik, Vefsn og Alstahaug komm.
4. Utvikle rollen som vertskap for innbyggere, tilflyttere og besøkende i tilflyttingsprosjektets pilotkommuner	NFK	Pilotkomm.

Mål 3: Byene i Nordland skal være gode å bo i og verd å besøke

Strategier:

- Gode og trygge nærmiljø tilrettelagt for gående og syklende
- Styrke og bygge videre på byenes identitet, særpreg og gode omgivelseskvaliteter
- Bidra til et bredt og mangfoldig tjeneste- og kulturtilbud i byene
- Variert boligtilbud med bokvalitet i bysentrum

Tiltak	Ansvar	Andre
1. Etablere bilfritt sentrum i én eller flere av de ti byene	KMF	KOMM
2. Bidra til at bibliotekene blir sentrale aktører i byutviklingen og gode møteplasser i byene	KMF	KOMM
3. Utrede krav til bokvalitet i bysentrum i Nordland	NFK	Husbanken
4. Jobbe frem pilot for elevboliger i videregående skole (SOS ungdomsby).	NFK	
5. Bidra til at det kan utarbeides handlingsplan for syklende og gående for regionsentrene med klare mål om økte andeler gående og syklende som del av daglig transport	KMF	
6. Bidra til at regionsentrene kan utarbeide plan for bynære turveger, stier, turløyper og ulike aktivitetsområder som del av kommunal anleggsplanlegging.	KMF	

Regionforstørring

Handlingsplanen til regional transportplan (Transportplan Nordland - TN) er også handlingsplan for de deler av denne planen som omhandler regionforstørring. Handlingsprogram til Transportplan Nordland skal etter planen vedtas juni 2017.0

Mål: Utvikle og styrke bo-, arbeidsmarkeds- og serviceregionene

Delmål:

- Øke omfanget av klimavennlig dagpendling innenfor bo- og arbeidsmarkedsregionene
- Redusere reisetiden mellom regionsentre og omlandet (omlandet kan også være et annet regionsenter)

Forkortelser

KMF: Kultur, miljø og folkehelse

KOMM: kommune

NAL: Norske Arkitekters Landsforbund

NFK: Nordland fylkeskommune

NRU: Næring og regional utvikling

TN: Transportplan Nordland

UTD: Utdanningsavdelingen